

SAİME (1898)

Ekrem, Rezaizade Mahmut (1847-1914)

Genel bakış

Yaşadığı dönemin etkili edebiyatçılarından olan ve "üstat" olarak anılan Rezaizade Mahmut Ekrem'in kaleme aldığı 14 Teşrinisani 1898 (14 Kasım 1898) tarihinde İkdâm gazetesinde tefrika edilmeye başlanan ve 39 tefrika sürerek 31 Kânunuevvel 1898 (31 Aralık 1898) tarihinde sona eren Saime romanı da sansürün hışmına uğrar. Rezaizade Mahmut Ekrem, 39. tefrikayı "Hitam/Son" yazarak tamamlamış gibi görünse de hem romanın gidişatı hem de tanıklıklar romanın sansüre uğradığını kanıtlar. Saime'nin yayın yılı 1898 olmasına rağmen Rezaizade Mahmut Ekrem tefrikaya yazdığı önsöze 7 Teşrinisani 1305 (19 Kasım 1889) tarihini atar.

Kişiler

İsmail Ağa: Saraç ustalarının en zenginlerinden, okuma yazma bilmeyen akıllı bir esnaftır. Doğrucu, işinde gücünde olan ve dükkanı kısa zamanda büyüterek esnaf tarafından itibar ve şöhret kazanmıştır. Saadet Hanım'ın babasıdır.

Saadet Hanım: Beş yaşında mektebe yazılmış, dokuz yaşına kadar gönderilmiştir. Dokuz yaşında okuldan alındıktan sonra işi nakış işlemek, dikiş dikmek, gündüzleri annesine yardım etmek ve geceleri de babasına iman esaslarını içeren kitaplar okumaktır. Sadık Efendi ile evlenip Saime adında bir kızı olmuştur. Merdivenden yuvarlanarak beyni patlamış ve ölmüştür.

Sadık Efendi: Gümrük kolcularından Feyzullah Ağa namında bir adamın oğludur. Genellikle günlerini validesiyle muhabbet ederek ya da bahçesindeki çiçekleriyle ilgilenerek geçerdi. Sadık Efendi güler yüzlü, yakışıklı bir gümrük katibidir. Saadet Hanım'ın kocası, Saime'nin babasıdır. Saadet Hanım ve validesi öldükten sonra Saime'nin yalnız kalmaması için Binnaz Hanım ile evlenir.

Binnaz Hanım: Saadet Hanım öldükten sonra Sadık Efendi ile evlenir. İlk günden Saime'ye üvey annelik yapmaya başlar. Binnaz, küçükken babası tarafından sevgi görmemiş, o ölünce de annesi tarafından bir tarafa itilerek hırçın bir insan olmuştur.

Memnun Efendi: Musullu olan İstanbul'a mal getirip satan bir tüccardır. İstanbul'a son gelişinde dostları tarafından evlendirilmek istenir. Fettan Hanım ile evlenir ve Binnaz adında bir kızı olur. Paragöz ve çocuğuna ilgisiz bir adamdır.

Fettan Hanım: Binnaz Hanım'ın annesi, Memnun Efendi'nin karısıdır. Kocası öldükten sonra Mahbube Hanım'la oldukça samimi bir ilişki içindedir. Binnaz Hanım'a karşı ilgisiz, gözü sadece Mahbube Hanım'ı görmektedir.

Konu

Küçük Saime'nin önce annesini, ardından ninesini kaybetmesiyle düştüğü derin üzüntü, babası Sadık Bey'i yeni bir evlilik yapmaya sevk eder. Saime üvey annesinin kendisine iyi davranmasını beklerken ilk günden onu dışlamasıyla büyük bir üzüntüye kapılır. Saime'nin müstakbel üvey annesi Binnaz Hanım'ın böyle sevgisiz ve bencil olmasının sebebi geçmişinde yaşadığı ailevi olaylardır.

Olaylar

Saadet'in İzdivacı Saraç ustalarının en zenginlerinden olan İsmail Ağa, okuma yazma bilmeyen fakat işine olan düşkünlüğü sayesinde kısa zamanda itibar kazanmış bir adamdır. Saadet adında bir kızı olmuştur. Saadet'i dokuz yaşına kadar mektepte okutup daha sonra almıştır. Saadet evlenme çağına gelince çok fazla talibi çıktı fakat okuma yazma bilmedikleri için istemedi. İsmail Ağa da kızının yirmisinden önce evlenmesini istemiyordu. Saadet yirmi yaşına gelince artık eskisi kadar talibi yoktu çünkü çevredeki delikanlılar on iki on üçlerinde bir kızla evlenmeyi tercih ederdi. İsmail Ağa kızını üç dört hane aşağıda bulunan komşusu gümrük katibi Sadık Efendi ile evlendirmek istemektedir. Bir sabah kalkıp Sadık Efendi'nin hanesine gider ve ona kendisini damat etmek istediğini söyler fakat katip olduğundan dolayı kızını istememesi veya validesinin kızını beğenmemesi gibi durumlarda bu iş olmazsa bunu hoş göreceğini söyler. İsmail Ağa'nın bu hareketi Sadık Efendi'nin hoşuna gider ve hemen validesine durumu anlatır. Valide Hanım hemen o gün görücü olarak İsmail Ağa'nın hanesine gider ve bir hafta geçmeden söz kesilir. Daha sonra nikah kıyılarak Saadet Hanım Sadık Efendi'nin hanesine gider.

Saime'nin Çocukluğu Sadık Efendi ile Saadet Hanım'ın sarı saçlı pembe yanaklı bir kız çocuğu oldu. Sadık Efendi kızı Ramazan ayının ilk gecesi doğduğu için adını Fatma Saime verdi. Saime

gürbüz ve sevimli bir kızdı. Bir buçuk yaşına gelmeden evin içinde koşup gezmeye, iki yaşına gelmeden de konuşmaya başladı. Sütten kesilir kesilmez büyük validesi geceleri odasında yatırır, gündüzleri alır camilere götürür, çarşılara gezdirir eğlendirirdi. Büyük validesi Saime'yi o kadar severdi ki yanından bir dakika ayırmazdı. Bu durum yüzünden anası ve babası Saime'yi büyük validesinden kıskanmaya başladılar.

Saadet Hanım'ın Ölümü Sadık Efendi bir gün işten eve gelir ve karısının ağladığını görür ve ne olduğunu anlamaya çalışır. Saadet Hanım'a ne olduğunu sorar. Saadet Hanım, Saime'yi büyük validesinin yanından alarak kendi odasına getirmiştir. Saadet Hanım'ın derdi öldüğünde çocuğunun ne olacağını düşünmektir. Bunu kendine dert ederek ağlar. Bu olaydan üç gün sonra Sadık Efendi dairesinde işiyle meşgulken uşak gelir ve Sadık Efendi'ye Saadet Hanım'ın merdivenden düşerek başını yaradığını söyler. Sadık Efendi hemen dairesinden çıkarak eve gider. Eve geldiğinde Saadet Hanım'ın başının sargılı olduğunu, yüzü gözü kanlı bir şekilde yattığını görür. Validesine ne olduğunu sorar. Merdivenden inerken ayağının burkulduğunu, tırabzana tutarken baş aşağı düştüğünü öğrenir. Saadet Hanım öyle kötü düşmüştü ki başı fena halde ezilerek beyni fırlamıştı. Kısa bir süre içinde ölür ve defnedilir. Sadık Efendi karısının ölümünden sonra iki ay kadar hasta yatar. Valide Hanım da on gün kadar çaresizce gezinir.

Büyük Valide'nin Ölümü Saime büyümeye başlamıştı. Zihni parlak bir kızdı. Mektebe üç sene devam etmekle birlikte yaşlıtlarına göre pek çok şey öğrenmişti. Sekiz yaşına gelince mektepten alındı. Babasından keman öğrenmeye başladı. Bu vesileyle baba kız daha fazla birlikte vakit geçirirlerdi. Zaman zaman büyük valide de onlara eşlik ederdi. Saadet Hanım'ın ölümünden sonra hayatları yavaş yavaş neşelenmeye başlamıştı ki çok uzun sürmedi. Büyük valide birkaç senedir kendisini rahatsız eden kalp rahatsızlığından dolayı yataklara düştü. Saime, büyük validesinin başından bir an olsun ayrılmadı. Sekiz sene boyunca ondan gördüğü her türlü iyiliğin bedelini ödemeye çalıştı. Bu durum iki buçuk ay kadar böyle sürdü. Bir akşam Valide Hanım da bir acayiplik vardı. Verilen ilaçları içmez, bir şey söylene cevap vermezdi. Saime o gece kendi odasında uyumaya gitti ve büyük valide o gece öldü. Saime uykudan uyanınca evdeki kalabalığa anlam veremedi. Hemen büyük validesinin odasına koştu. Tanımadığı bir kadın odaya giremeyeceğini söyledi. Saime şaşkın şaşkın aşağıya indi. Bir tabut ve bir teneşir duruyordu. Bahçede ise bir adam kazan yakmakla meşguldü. Saime bunları görünce büyük validesinin öldüğünü anladı. Merdivene oturup ağlamaya başladı. Sadık Efendi, Saime'yi bu şekilde ağlarken gördü ve Saime hemen babasına koşarak boynuna sarıldı. Sadık Efendi, "bu gün hem sen hem de öksüz kaldık" diyerek Saime'yi alarak İsmail Ağa'nın hanesine götürdü.

Sadık Efendi'nin Mecburi Evliliği Saime artık tamamen yalnız kalmıştı. Sadık Efendi işe gidince onu Ferah Hanım'a emanet ederdi. Aşçı Ferah Hanım hem Saime ile ilgilenip hem de yemek yapıyordu. Saime büyük validesini çok özleyiyor zaman zaman odasına gidip ağlıyordu. Artık yemek içmeden kesilmeye başladı. Ferah Hanım Saime'nin bu durumunu Sadık Efendi'ye anlatarak evlenmezseniz bu kız yalnızlıktan ölecek dedi. Sadık Efendi Saadet Hanım'dan sonra kimse ile evlenmeyi düşünmüyordu. Fakat Saime'nin durumu onu çaresiz bırakmıştı. Ferah Hanım ona, Penbe Hanım'ın geldiğini ve dul bir kadın olduğunu eğer isterse onunla evlenebileceğini söyledi. Sadık Efendi bu durumu ilk olarak Saime ile konuştu. Eğer o istemezse evlenmeyecekti. Saime kendisine kötü davranmayacaksa üvey anneyi kabul edeceğini söyledi. Sadık Efendi ona böyle bir duruma izin vermeyeceğini söyleyerek Saime'nin onayıyla Penbe Hanım'ı çağırttı. Penbe Hanım, Sadık Efendi'ye ahlaklı melek gibi Binnaz adında bir kadından bahsetti. Sadık Efendi, kadının yaşını, huyunu, kimlerden olduğunu öğrendikten sonra kabul eder ve Ferah Hanım ile Penbe Hanım'ı Binnaz Hanım'ın evine gönderir. Kısa bir süre sonra gelirler. Binnaz Hanım'ın da kabul ettiğini söylerler. Bunun üzerine Sadık Efendi, Binnaz Hanım'ın pazartesi gününe hazır olmasını ister. Pazartesi saat üçte nikah kıyılacaktır. Misafirler yavaş yavaş gelmeye başladı. Binnaz Hanım Sadık Efendi'nin hanesine gelir. Penbe Hanım onu karşılayarak şerbet ve kahve ikram eder. Ferah Hanım da Saime'yi getirir ve üvey annesinin elini öptürür. Binnaz Hanım da Saime'nin yanaklarından öperek onu yanına oturtur. Binnaz Hanım, Saime için Ferah Hanım'a ne güzel kızınız var deyince Ferah Hanım o sizin de kızınız diye karşılık verir. Bu konuşma Saime'nin hiç hoşuna gitmez ve yanından kalkarak odasına gider.

Memnun Efendi'nin Ölümü Memnun Efendi Musul'dan İstanbul'a ara sıra mal getirir, satar, sonra yine giderdi. İstanbul'a son gelişinde bazı dostları kendisini İstanbullu etmek için evlenmeye teşvik ettiler. Bedestanlı Hacı Ferhat Efendi'nin dul kerimesi Fettan Hanım ile evlendirilir. Memnun Efendi ile Fettan Hanım'ın bir kızı olur. Bu kız Binnaz Hanım'dır. Memnun Efendi'nin asıl evladı çekmecesindeki paraları, ailesi ise ve bedestandaki eşyasıdır. Binnaz'a hanesinde bedava yer için bir çocuğu nazarıyla bakar ve kızı bir kerecik olsun kucağına alıp da sevmeyi hatırlıktan bile geçirmezdi. Binnaz da babasını hiç sevmez, gördüğü yerde kaçarak evlerine gelen misafir çocuklarına karşı taklidini yaparak onlarla beraber kendi de gülerdi. Fettan Hanım bir hamamda tanıştığı Mahbube Hanımla görüşmeye başlar. Kardeşlikten başlayarak sırdaşlığa kadar ilerleyen samimi bir ilişkileri olur. Fettan Hanım, Mahbube Hanımla zaman geçirerek koca tarafından bahtsızlığını unutmuştu. Memnun Efendi'nin öksürüğü günden güne artıyordu. Bir akşam minderin köşesinde büzülmüş oturuyordu. Yarı geceye

doğru her zamankinden fazla öksürmeye başladı ve olduğu yerde nefesi tüketti ertesi gün hemen cenazesi kaldırıldı.

Binnaz Hanım'ın Geçmişi Binnaz Hanım on üç yaşına geldiğinde evlenmek ister fakat annesi Fettan Hanım onu kimselere vermez. Binnaz bu yüzden annesine oldukça kızgındır. Küçüklükten beri gittiği hamamda çalışan Fatoş Hanım ara sıra da olsa Fettan Hanım'ın hanesine gelir Binnaz ile sohbet ederdi. Bir gün yine geldi Binnaz ile konuşmaya başladı. Binnaz annesine olan kınğını dile getirdi ve evlenmek istediğini fakat annesinin Buna müsaade etmediğini söyledi. Fatoş Binnaz'a Mehmet Bey adında birinin kendisini istediğini söz kesileceğini duyduğunu söyler. Binnaz bunları duyunca çok şaşırır. Çünkü kendisinin olup bitenden hiç haberi yoktur. Mehmet Bey Binnaz'ı görüp beğenmiş hatta takip ederek evini öğrenmiştir. Sürekli evinin önünden geçerek Binnaz'ı görmeye çalışır. Binnaz Fatoş'a kim olduğunu sorup kendisine göstermesini ister. Fatoş, cama çıkarak bakınır ve Mehmet Bey'in geldiğini görür hemen Binnaz'a seslenir. Mehmet Bey'i gören Binnaz çok heyecanlanır ve Fatoş'tan yardım ister. Fatoş'un annesinden bu sözün ne zaman yapılacağını öğrenip kendisine haber vermesini ister. Fatoş Hanım bunu kabul eder ve Fettan Hanım ile konuşur. Fettan Hanım, Binnaz'ı Mehmet Bey'e vermekten vazgeçtiğini söyler. Fatoş Bunu duyunca Binnaz'a ne söyleyeceğini bilmez ve düşünmeye başlar. Yolda giderken Mehmet Bey'e rastlar ve ona Binnaz'ın da kendisini sevdiğini ondan vazgeçmemesini söyler. Mehmet Bey de vazgeçmeyeceğini söyleyerek oradan ayrılır. Binnaz bahçede şarkı söyleyen bir anda yanına bir portakal düşer. Portakalın üzerinde batırma karanfillerle "Ah! Efendim" yazmaktadır. Binnaz bunu görünce çok heyecanlanır ve kim attı acaba diye düşünmeye başlar. Bu sırada Fatoş Hanım gelir. Binnaz hemen durumu Fatoş'a anlatır portakalın kimin attığını bilmediğini söyler. Fatoş Portakalı atanın Mehmet Bey olduğunu çünkü evini yan tarafta olduğunu söyler. Binnaz şarkı söyleyerek akşam da görüşmek için işaret verir Akşama bahçeye beraber çıkmalarının gerekli olduğunu söyler. Fettan Hanım evde yoktu bu da onların daha rahat hareket etmelerini sağlayacaktı. Binnaz'ın söylediği şarkıdan Mehmet Bey de Akşam buluşacaklarını anlamış bunun için annesini evden göndermenin çarelerini aramaya başlamıştı. Annesini iki sokak aşağıdaki Emine Hanım'a gönderdi. Akşam olduğunda Binnaz ve Fatoş bahçeye çıktılar. Mehmet Bey bahçe duvarından hayli yükseğe çıkmış olan bir çitlembik ağacının dallarını elleri ile yokladı. En kalınını, en kuvvetlisini seçti. İki eliyle tutup o ağır gövdesi ile asılır asılmaz dokunduğu dal kırılıp düştü ve Mehmet Bey'in bacağı kırıldı. Fatoş Hanım hemen yanına gitti. Mehmet Bey yerinden kalkamadığını ve kendisini yardım etmeleri gerektiğini söyler. Fatoş, Binnaz ile beraber Mehmet Bey'in koluna girerek onu kapının dışına kadar beraber taşırlar. Mehmet Bey orada tek başına kalmış çaresizce eve nasıl gideceğini düşünür. Sürüne sürüne kırık bacağıyla çekerek ilerlerken bekçi ile karşılaşır. Bekçi Mehmet Bey'i tanıdığı için ona evine kadar yardım eder. Mehmet Bey bekçiden annesini Emine Hanımlardan alıp eve getirmesini rica eder. Diğer tarafta Binnaz Hanım ile Fatoş kapıyı kapatarak eve girerler. Fatoş böyle bir işe kalkıştığı için ve kötü sonuçlara sebep olduğu için kendisini suçlayarak hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlar. Binnaz ise Fatoş'un bu ağlamalarına anlam veremez ve ağlayacak ne var diye bencilce bir ifade de bulunur Fatoş bu dakikadan sonra Binnaz'ın yüzünü görmek şöyle dursun sesini bile işitmek istememektedir.

Tema

Bağlılık/ Bencillik Bu eserde iki ayrı temayı da görebiliyoruz. Saime'nin annesine ve büyük validesine olan bağlılığı söz konusu. Onlar öldükten sonra yemeden içmeden kesilecek hale gelmiş kendisini yapa yalnız hissetmiştir.

Binnaz Hanım ve ailesinde ise sadece kendilerini düşünen bencil bir davranışla karşı karşıya kalıyoruz. Kendisini düşünen bireylerin nasıl sevgisiz oldukları ve bunu yansıttıkları göz önüne serilmiştir.

Karakter Analizi

Saime (Vefakar)

Karakter Saime akıllı başında sessiz, sakin, becerikli, ailesine bağlı bir kızdır. Duygusal bir yapıya sahip bir karakter olan büyük validesinin ölümünden sonra oldukça aciz bir şekilde kalmıştır. Babasının ikinci evliliğinden dolayı çok üzgündür.

Aktivite Saime küçük yaşta annesini kaybettikten sonra büyük validesini annesinin yerine koymuştur. Beş yaşında mektebe giderek dualar öğrendi. Altı yaşına gelince babası tarafından okuma yazma öğretilen, annesi de ona nakış işlemeyi gösterecekti fakat Saadet hanım ölünce bunlar yarım kaldı. Genellikle evde kitap okuyarak vakit geçirirdi. Ya da çok nadir olarak keman çalardı.

Kişiler Saime annesi, büyük validesi ve babasıyla güzel bir hayat yaşarken onların erken ölümüyle sadece babasıyla kalmıştır. Babasının da işlerinden dolayı kendini tamamen yalnız hissetmektedir. Babası işe giderken onu Ferah Kadın'a bırakırdı. Ferah kadınla vakit geçirir ama

çoğunlukla yalnızdı. Babasının ikinci kez evlenmesiyle Binnaz hanımla tanışmış fakat kendisine olan tavrını beğenmemiştir.

Örnek olaylar

Vefakar Saime, büyük validesinin sekiz sene boyunca ona nasıl baktığını bilir ve ona karşı kendini borçlu hissederdi. Annesi öldükten sonra ona yokluğunu aratmamış ona daima iyi davranmıştı. Saime de bunlara karşılık olarak büyük validesi hastalanınca bir an olsun başından ayrılmamıştır. Bazen güneş gurûb edip de ortalığa gereği gibi karanlık çöktükten bir hayli müddet sonra o güneş in'ikâsı eşi"e-i âhiresiyle gökyüzünde tatlı aydınlık zuhûr ettiği gibi Saadet Hanım'ın irtihâli üzerine senelerce bir zulmetâbâd-ı mâtem olan bu dâr-ı maîşet-i fakîrânede saâdet-i zâilenin latif ve hafif gölgesi yine dolaşmağa başladı. Fakat bu hal de çok devam edemedi. Büyük Hanım birkaç seneden beri kendisini rahatsız eden halecân-ı kalbden sûret- i şedîdede hastalanarak yatağa düştü. Sâime büyük validesinin başı ucundan ayrılmaz idi. Sekiz seneden beri ondan gördüğü her türlü iyiliklerin bedelini ifâya çalışır gibi hastaya vüs'-i ma'sûmânesi derecesinde hizmet ederdi. Bu hal iki buçuk ay kadar böyle sürdü gitti.

Aciz Saime, büyük validesi de ölünce tamamen yalnız ve çaresiz kalmıştır. Sâime asıl şimdi anadan öksüz kaldı. Asıl annesi olan Saadet Hanım'm vefâtında ölüm(ün) ne olduğunu idrâkten tamâmiyle âciz olduğu cihetle o mufârakattan o derece müteessir olmadı idi. Şimdi ise çocuğun her şeye akli ermeğe başladığından daha iki yaşında iken âgüş-ı muhabbete düştüğü sekiz kadar gece gündüz bir arada bulunduğu büyük annesinin gaybûbeti bî-çâre Sâime'ye pek fena dokundu. Mücellâ âyineler gibi bir türlü eşvâk içinde safiyetini muhafaza etmekte olan hâtırına def'aten o kadar gubâr-ı icrân çöktü ki bu gubârın aksi çehresinde nümâyân olmağa başladı.

Üzgün Saime babası başka biriyle evleneceği için çok üzgündü fakat bunu belli etmemeye çalışıyordu. Sâime zavallı çocuk gergefinin başında nakış işleyerek derin bir âlem-i fikrete dalmıştı. Odanın içinde bir ayak sesi işitmekle başını gergefinden kaldırdı. Sâdik Efendi'nin yüzüne baktı. Bî-çâre'nin bir saatten beri akmakta olduğu gözyaşlarından bakiyye birkaç damla sararmış yanakları üzerinde sarı bir gülü revnâkdâr eden çiğ taneleri gibi parlıyordu. Sâdik Efendi'nin takdimiyle aralarında şu sözler teâti olundu:-Kızım ağlıyor musun?-Hayır baba.. Ağlamıyorum.-Ya o yaşlar nedir?-Evlendiğinizi Hanım ninem göremedi gitti de onun için mahzun oldum. Sâime sözüne yalan karıştırdı. Tamamiyle doğru söyleseydi "evlendiğinizi Hanım ninem görmediği gibi keşke ben de görmeseydim!" demek lazım gelirdi.

Binnaz (bencil)

Karakter Binnaz, sevgisiz bir şekilde büyüdüğü için hırçın bir yapıya sahiptir. Sadece kendisini düşünen, kinci bir kızdır. Hem anneden hem de babadan bir şevkat göremediği için kendisi de o şekilde davranmaktadır.

Aktivite Binnaz babası öldükten sonra annesiyle kalmıştır. Annesi Fettan Hanım'ın Mahbube Hanım ile olan yakın ilişkisinin farkına varmış ve bundan hiç hoşlanmamıştır. Bu yüzden genellikle odasında onlardan ayrı oturur. Hamam çalışan Fatoş Hanım'ın ona Mehmet Bey'den bahsetmesiyle aşık olur. Mehmet Bey'le buluşmak için gizli gizli bahçeye çıkıp şarkılar söyler. Bunlar onun gençliğinde olan olaylardır. Aradan yıllar geçtikten sonra Sadık Efendi ile evlenerek Saime'nin üvey annesi olur.

Kişiler Binnaz gençlik yıllarında Fatoş Hanım'la sürekli diyalog halindedir. Mehmet Bey ile görüşebilmesi için ona ihtiyacı vardır. Annesi ve Mahbube Hanımla pek konuşmamaktadır. Yıllar sonra Sadık Efendi ile evlenerek Ferah Hanım ve Saime ile tanışır.

Örnek olaylar

Kinci Binnaz evlenmekte istemekte fakat annesi artık gelen görücülere kapı bile açmamaktadır. Binnaz bu yüzden dolayı annesine oldukça kinlenir ve intikam planları düşünür. Binnaz Hanım kendisini aynada temâşâ ile bahâr-ı hüsn ü ânında dest-bürd-i hazân-ı âlâmını nâ-be-hengâm olarak ikâ ettiği bu hasârâtı gördükçe bir müddetten beri zihnini gece gündüz meşgul eden fikr-i intikamı hemen fiile çıkarmak için kat'iyen karar verir ve fakat tasavvur ettiği iki türlü ahz-ı sâr tarîklerinden hangisine gitmek daha iyi olacağını kestiremediğinden bir tereddüd-i dūr ü dırâz içinde hayrân ve perîşân müterâkib-i fırsat olur dururdu. Düşündüğü intikam yollarından birincisi gerek kendisinin ve gerek vâldesinin mücevherat ve şâir hulliyâtını koynuna koltuğuna doldurarak bir sabahleyin erkenden başını alıp gitmek. Diğeri ise geceleyin Fettan ve Mahbûbe Hanım'ların hem-câme-hâb-ı safâ oldukları (esnâda) bir ateş bırakarak evi tutuşturmak idi.

Heyecanlı Binnaz, Fatoş Hanım ona Mehmet Bey'den bahsettikten sonra çok heyecanlanır ve bunu

Fatoş'a belli etmemeye çalışır. -Canım iki defa görücü gelmişler, seni görmüşler, beğenmişler.. Gelmediler mi?-Hangi görücülerdi. Ne bileyim unuttum gitti. Zâti gelenlerin kim olduklarını bana söylemezler ki. Ayol beni beğenenler isteyenler bir değil çok ama.. Bilmem ne oluyor nasıl oluyor da sonradan vazgeçiveriyorlar?..-Yok bunlar öylesi değil.. Pek "iştahlı" imişler. Bey de seni görmüş.. Boş böğründen vurulmuş diyorlar. -İşitmedim ayol?..İnan olsun ki bilmiyorum.. Beyin adı ne imiş?-Söyledim ya; Kendini bile gördüm. Ah görsen ne civan! Muhâvere bu noktaya vâsıl olduğu gibi Binnaz Hanım'm benzi birdenbire sarardı. Minder üzerinde duran çevresini almak için uzandığı zaman eli titriyordu. Nâmını henüz işittiği., yüzünü daha rüyâsında bile görmediği Mehmet Bey'i hayâlinde tecessüm ettirerek büyük kara bıyıkları.. ona göre çatık kaşları., dargın bakışları iri gözleri ile kahraman-pesendâne bir kıyâfet ve âşıkane bir vaz'da kendisine arz-ı dest-i vifâk eder görünmeğe başlamasıyla berâber şiddetli bir halecâna tutulmuş ve bu hâlini Fatoş Hanım'a sezdirmemek için sözü keserek ve başını pencereden tarafa çevirerek çevresiyle çevresinin bir kısmını da setre mecbur olmuş idi.

Aşık Binnaz iyiden iyiye Mehmet Bey'e aşık olmuştu. Onu görünce içi içine sığmıyordu. Binnaz bir saatten beri muntazır olduğu âşık-ı hasret-keşini görünce elindeki beyaz çevreyi kafesin arkasından oynattı.. Bunu da Mehmet Bey iyi gördü., ve gördüğünü anlatmak için hafif bir tebessüm-i izhârından sonra geçti gitti. Bunun üzerine Binnaz hemen pencereyi kapadı., yerinden kalktı.. Bu dakikada uğradığı şiddetli halecân-ı kalb ise vücûdunun her uzvunu ayrı ayrı titretiyordu. Bu hâli ile çılgın çılgın odanın içinde biraz dolaştıktan sonra Pamuk kediyi kaptı, kucağına aldı., merdivenleri ikişer üçer basamak atlayıp inerek bahçeye fırladı., bahçenin tâ öbür ucuna kadar gitti, enine boyuna bir hayli gezindi. Nihâyet yoruldu. Bir ağacın altında tahtadan yapılmış eski bir iskemle duruyordu, gitti onun üzerine oturdu.. Arkasını ağaca dayadı.. parmaklarıyla Pamuk kedinin tüylerini karıştırarak düşünmeğe başladı.

Bencil Fatoş, Binnaz'ın yanına gidip Mehmet Bey'in ayağının kırıldığını söyler. Binnaz, Mehmet Bey'i düşünmek yerine yine kendi talihinden bahsederek Fatoş'u kızdırır. -Gördün mü küçük hanım olan işleri?-Ne olmuş?-Ne olacak bacağı kırılmış.. Yerinden kımıldayacak hâli yok.-Ah benim tâli'im! Görüyormusun buna da yetiştin!-Sen yine kendini mi düşünüyorsun? Senin tâli'inin Allah belâsını versin! Şimdi artık onu bırak da ne yapacağımızı düşünelim.. Şunu buradan göndermenin çâresini görelim.